

HDP-160125010102030800 Seat No. _____

M. A. (Sem. III) (CBCS) Examination

November / December – 2017

Economics

(Contemporary Issues in Indian Economy)

(New Course)

Time : $2\frac{1}{2}$ Hours]

[Total Marks : 70

સૂચના : બધા જ પ્રશ્નો ફરજિયાત છે.

- ૧ આર્થિક વિકાસ એટલે શું ? તેનો અભિગમ જણાવીને તેના માપદંડો તથા તેનું માપન વિગતવાર સમજાવો. ૧૪
- અથવા**
- ૧ આર્થિક વિકાસના સંદર્ભમાં જીવનની ભૌતિક ગુણવત્તાનો આંક તથા માનવવિકાસ આંકના ઘટકોની વિગતવાર ચર્ચા કરો. ૧૪
- ૨ પંચવર્ષીય યોજના એટલે શું ? ભારતમાં આઝાદી પછી પંચવર્ષીય યોજનાના હેતુઓ તથા વ્યૂહરચનાની ચર્ચા કરો. ૧૪
- અથવા**
- ૨ આર્થિક વિકાસના પાયાના સંગઠનો જેમ કે બિનસરકારી સ્વૈચ્છિક સંસ્થાઓ, પંચાયતીરાજ તથા દબાણજૂથોને સમજાવો. ૧૪
- ૩ આંતરમાળખું એટલે શું ? આર્થિક અને સામાજિક આંતરમાળખાકીય વિકાસના ઘટકોની ચર્ચા કરો. ૧૪
- અથવા**
- ૩ પ્રાદેશિક અસમાનતાનો ખ્યાલ સમજાવીને તેની સમસ્યાઓ તથા નીતિઓનું ટીકાત્મક મૂલ્યાંકન કરો. ૧૪
- ૪ રાજકોષીયનીતિ એટલે શું ? ભારતમાં રાજકોષીયનીતિની સમસ્યાઓ તથા રાજકોષીય સુધારાઓની વિગતે ચર્ચા કરો. ૧૪
- અથવા**
- ૪ જાહેર વિત્તવ્યવસ્થાનો ખ્યાલ આપીને દેશમાં કેન્દ્ર અને રાજ્યોના નાણાકીય સંબંધોની ભૂમિકા વિગતે સમજાવો. ૧૪

- ૫ નીચેનામાંથી કોઈપણ બે લખો : ૧૪
(૧) સ્ત્રી-પુરુષ સમાનતાનો આંક
(૨) ભારતી પંચવર્ષીય યોજના
(૩) શિક્ષણ અને આરોગ્ય
(૪) કેન્દ્રસરકારની ધિરાણનીતિ.

ENGLISH VERSION

Instruction : All questions are compulsory.

- 1 What is economic development ? Explain approaches to economic development and it's measurement in detail. 14
OR
- 1 Explain physical quality life index and human development index and it's parameters in details. 14
- 2 What is five year plan ? Explain objectives and strategy of five year plan after independent in detail. 14
OR
- 2 Explain basic organization of economic development like NGO's, panchayati raj and pressure groups in details. 14
- 3 What is infrastructure ? Explain parameters of economic and social infrastructure development in detail. 14
OR
- 3 Give concept of regional imbalance and explain it's problems and policy evolve critically in detail. 14
- 4 What is fiscal policy ? Explain problems and reforms of fiscal policy in India in detail. 14
OR
- 4 Give concept of public economics and explain the role of relationship between central government and state government in detail. 14
- 5 Give any two answers : 14
(1) Explain gender index.
(2) 12th five year plan.
(3) Education and health.
(4) Finance policy of central government.